

778
25

BALTHASAR

BEBELIUS,

Argentoratensis,

S.Th.D. ejusdemq; Profef-
sor Publicus Primarius, in Univerfi-

tate Wittebergenfi, Circuli Electoralis Saxonici Su-
perintendens Generalis, Pastor, & Consistorii,
quod Wittebergæ sedet, Ecclesiastici
Assessor,

*Academiae Patres & Cives reliquos
ad Inauguralem suam Orationem*

*Die proxima Luna, quæ erit 16. Augusti. st. v. H. Lg. S.
habendam,*

Officiosissimè & perquam humaniter
invitat.

Typis CHRISTIANI FINCELII.

178

In Nomine JESU, Amen!

DEUS ipsemet fuit, qui statim ab initio ἐξ ἀρχῆς lucem à tenebris distinxit, & istam diem, has vero noctem appellavit, Sic enim retulit in antiquissima sua historia Moses Gen. I. 4. ויבדל אלהים בין האור ובין החשך
Et distinxit DEUS inter lucem & חשך inter tenebras. Et porro: *Et vocavit Deus יום האור lucem diem, & ולחשך חשך tenebras vocavit לילה noctem.* Quæ verba in sua quidem litera relinquimus, ut de rebus ipsis naturæ scrutatores disceptent & arbitrentur. Nam non placet, quod Origenes à litera ad meras allegorias delapsus sit, improbantibus id ipsis melioribus Patribus: *Delectatus est*, ita doctissimus Sixtus Senensis, *etiam tam in hoc, quam in superiori genere usque adeo allegoriarum structura, ut ei ab æmulis suis* (id-

(idque ex rei veritate) *objectum sit, quod allegoria involucris, & anagogia ambagibus vim fecerit reclamantiliteræ, & veritatem scripturarum sustulerit.*
 L. IV. Bibl. p. 351. Ipse tamen Spiritus Sanctus, sui optimus interpretis, I. Cor. II. II. in *mystica Theologia* aliud quod mysterium subintellexit, & meditandum nobis proposuit, nempe sub *luce & die* rerum divinarum notitiam, consequenter sub *tenebris & nocte* ignorantiam earundem, & *errores* subinde occurrentes. Apud Paulum, suum interpretem & amanuensem, rationem redditurum suæ *χρυσολογίας*, hæc verba legimus: *ὅτι ὁ Θεὸς ὁ εἰπὼν ἐκ σκοτῆς φῶς λάμψαι, ὃς ἔλαμψεν ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν, πρὸς φωτισμὸν τῆς γνώσεως τῆς δόξης τῆς Θεῶ ἐν προσώπῳ Ἰησοῦ Χριστοῦ.* B. Lutherus vertit: *Denn GOTT der hieß das Liecht aus der Finsternis herfür leuchten / der hat einen hellen Schein in unsere Herzen gegeben / daß durch uns entstände die Erleuchtung von der Erkänntniß der Klarheit Gottes / in dem Angesichte Jesu Christi: Quibus verbis manifeste digitum intendit ad Mosaica, paulo ante allegata, & connexa, & per lucem significari ait verbum ipsum DEI προφορικὸν, splendidissimum sua charitate, revelatum nobis à Christo, ipsa luce, qui arcanorum divinorum primus omnium conscius est. Nam Deum nemo vidit unquam, sed Filius DEI, qui in sinu Patris est, ille nobis enarravit, Joh. I. 18. Per illumi-*

nationem vero, ex illa luce factam, intelligit *cognitionem*
 DEI, & ipsius *Filii*. *Distinxit* autem DEUS
 inter *diem* & *noctem*, & indicavit *veritatem* & *puri-*
tatem verbi sui etiam ab *obscuritate*, & *impuritate*
 errorum & mendaciorum esse distinctam; Apostolo iti-
 dem indigitante. Nam idem interrogat: Τίς γὰρ
 μετοχή δικαιοσύνη καὶ ἀνομία; Τίς δὲ κοινω-
 νία φωτὶ πρὸς σκότος; Τίς δὲ συμφώνησις Χριστῶ πρὸς
 Βελίαλ; ἢ τίς μερίς πιστῶ μετὰ ἀπίστ. i. e. *Quæ enim*
communio justitiæ & injustitiæ? quæ vero communio
lucicum tenebris; qui vero consensus Christicum Be-
lial; aut quæ pars fideli cum infideli? 2. Cor. VI. 14. 15.
 Interrogando negat, q. d. nulla est communio, nullus est
 consensus, toto cælo divisi sunt invicem. Quam senten-
 tiam Ecclesia Orthodoxa semper suam fecit, & amplexa
 est, docuitque id doctrina sua & exemplo. Toleravit
 quidem aliquando & aliquandiu heterodoxam, sed eo so-
 lum fine, ut per amicam quandam tolerantiam hetero-
 doxam illam tandem ad sese transferret & lucraretur;
 Hæc causa fuit, cur Christiani Judæos aliquandiu ferrent,
 & infirmitati ipsorum per sanctam quandam *συγκατά-*
ξασιν multa indulgerent, ut nimirum sua illa lenitate eos
 Christo & Ecclesiæ Christianæ applicarent. Constat
 hoc ex claris ipsius verbis, quæ exstant 1. Cor. IX. 19. seqq.
 Ἐλεύθεροὶ ὄντες ἐν πάντων πᾶσιν ἑμαυτὸν ἐδούλωσα,
 ἵνα

ἵνα τὰς πλείονας κερδήσω· καὶ ἐγενόμην τοῖς Ἰουδαίοις
ὡς Ἰουδαῖος, ἵνα Ἰουδαίους κερδήσω· τοῖς ὑπὸ νόμον ὡς
ὑπὸ νόμον, ἵνα τὰς ὑπὸ νόμον κερδήσω· τοῖς ἀνόμοις
ὡς ἀνομῶς (μὴ ὡν ἀνομῶς Θεῷ ὡς ἐννομῶς Χριστῷ) ἵνα
κερδήσω ἀνόμους. Ἐγενόμην τοῖς ἀσθενέσιν ὡς ἀσθενής,
ἵνα τὰς ἀσθενεῖς κερδήσω· τοῖς πάνσι γέγονα τὰ πάν-
τα, ἵνα πάντας τιναὺς σώσω. i. e. vulgato vertente:

Nam cum liber essem ex omnibus, omnium me servum
feci, ut plures lucrifacerem. Et factus sum Judæis tanquam
Judæus, ut Judæos lucrarer; iis qui sub lege sunt, quasi sub
lege essem (cum ipse non essem sub lege,) ut eos, qui sub le-
ge erant, lucrifacerem. Iis qui sine lege erant tanquam
sine lege essem (cum sine lege DEI non essem: sed in lege
essem Christi,) ut lucrifacerem eos, qui sine lege erant.
Factus sum infirmis infirmus, ut infirmos lucrifacerem.
Omnibus omnia factus sum, ut omnes facerem salvos. Hæc
Paulus, infirmitatem omnium sese quidem aliquandiu to-
lerasse, ait, eam tamen ideo, ut lucrifieri possent. Sic cir-
cumcidit Timotheum, ut per ipsius exemplum Judæos in
Civitatem Christianam traduceret. Postquam vero essent,
qui ex ista Timothei circumcisione libertati Christianæ
insidias struerent, & ipsum Judæismum molirentur, absti-
nuit sese ab illa *συναλλάξει*, & Titum circumcidere
noluit, Gal. II. 3. Sic etiam sequenti tempore in Ecclesia
Christiana actum est, ut fideles ab infidelibus & heterodo-
xis, etiam quoad externam communionem, sese abstine-

rent, docentes, quæ isti improbant; improbantes quæ isti affirmabant, locis etiam sacris & conventibus diffidebant, ne vel ulla in re cum ipsis conspirare viderentur! Atque hæc quoque causa fuit, cur religionis nostræ Evangelicæ confessores suam peculiarem confessionem concinnarent & exhiberent, nempe ut de fide ipsorum clare constaret, alia & divisa à sententia Pontificia. UNA est Ecclesia, quæ sic in symbolo vocatur, & talis ab ipsa nostra Augustana Confessione Artic. VII. agnoscitur. Nam in ea nostri docent, quod *una sancta Ecclesia perpetuo mansura sit.* Unum autem quod est, ut Philosophi ajunt, est indivisum in sese, & divisum ab aliis: Quare & Ecclesia erit indivisa in sese; Nam membra invicem cohærent vera fide & sincera charitate; Ephes. IV. 3. seq. Et quotquot talem fidem non agnoscunt & profitentur, eodemque charitatis vinculo connexi sunt, ad tale corpus non pertinent. Cumque Cæsarea Majestas juberet paratos esse cum sua Confessione, illico id nostri fecerunt, & priores quidem adversariis suis, imò hos, credo, puduit suæ sententiæ. Nam ipsam perinde ac nostri prodere ac exhibere noluerunt. Forasan ideo, ne viderentur aliquid facere contra auctoritatem Papæ & ordinis Sacri, quippe cujus unius sit, non autem Magistratus Civilis, ut ipsi quidem putant, de rebus Religionis arbitrari. Cæsar Carolus V. jam & adhuc in Italia constitutus serio quidem voluit Concordiam etiam in rebus sacris. Nam per Mercurium Gattinarium suum conte-

sta-

status est coram ipso Pontifice & Cardinalibus nihil æque
suum animum sollicitum hætenus habuisse, nullamque intentionem,
curam & cogitationem suam fuisse, quam ut quæreret utque cogno-
scret rationem modumque tam periclitanti Ecclesie, quam imperio
restituendi pacem & tranquillitatem. Et prohibendi, tollendique
è medio quidquid communi omnium salutis & incolumitati adversum
videatur esse. v. Cœlest. hist. A. C. f. 10. b. i. tom. Sed egregio huic
Cæsaris conatui Clemens VII. Papa sese directe opposuit,
illumque improbavit palam, hæc de re, inter alia inqviens,
plurimum est periculi Ecclesie, prior mea esse debet deliberatio, &
præcipua auctoritas. f. 13. Sed Cæsar magnificis hisce Papæ
verbis se à suo scopo dimoveri passus non est, quin in Ger-
maniam scriberet, ut in hac causâ religionis partium opiniones &
sententiæ inter se in charitate, lenitate, & mansuetudine mutuo au-
direntur, coram intelligerentur & ponderarentur, ut illis, quæ utrinque
secus in scriptura tractata sunt, correctis, res illæ ad unam simplicem
veritatem & concordiam Christianam componerentur, & reduceren-
tur, ut de cætero à nobis (ita pergit Cæsar) una sincera & vera do-
ctrina colatur, & servetur, ut quemadmodum sub uno Christo sumus
& militamus, ita etiam in una Ecclesia Christiana in unitate & concor-
dia vivere possimus, hætenus Cæsar. Sed noluit illud Papa, qui
tum sedebat, Clemens VII. Noluerunt etiam ipsius succes-
sores. Videbantur quidem ipsi in Cæsaris vota condescendisse,
cum Concilium Tridentinum adornassent, Paulus III.
Julius III. Pius IV. & V. idque ipsum etiam Concilium Tri-
dentinum præ se ferebat; ipse qui indixit magnifice jactat
in ipsa sua Bulla Concordiæ reconciliationem, sed mox in fronte
concilii heresis nobis imputatur, quæ ipsi potius imputanda.
Nā suo stylo ita nostram confessionem appellat; Et nos vo-
cat

cat *Hereticos, infideles, & quos non*, qui sint redigendi in numerum demum *fidelium & Orthodoxorum*, idque adeo putat ille & successores per subsequencia Concilii verba, decreta, sessiones, capita & Bullas: Quis igitur crediderit Papatum nostram A. C. pro sua, vera & ipso DEI Verbo agnoscere, & venerari? imo operam dant omnem, & lapidem movent, ut, quod olim Campegius Papæ Legatus ad Ordines Imperii callidissime cecinit, *errorem agnoscentes, & rejicientes ad pientissimam (scilicet!) matrem Ecclesiam Romanam rediremus!* d. 24. Junii Anno. 1530.

Postquam igitur *Serenissimus & Potentissimus Saxonie Elector*, DN. JOH. GEORGIUS III. &c. &c. DN. noster Clementissimus, non ita pridem ex patria Academia, Argentoratensi, nos evocavit, ut in Saxonica, Wittebergensi munere Professoris Theologiæ Primarii fungeremur, idque officium nunc aggredi constituerimus, præmittenda erit *Oratio*, quam vocant, *Inauguralis*, ut hoc quoque ritu & Ceremonia solenni defungeremur, in qua de materia, jam prælibata plura, bono cum Deo, faxit ille ut feliciter! dicturi sumus; Adeste igitur Magnifice DN. RECTOR, Spectabiles DNN. DECANI, Excell. DNN. PROFESSORES reliqui, Nobb. Dnn. Studiosi, & reliqui Academici: quæ restant porro dicenda publicæ cathedræ reservabimus. Nam posthac *de sensu A. C. & Concilii Trid.* adeoque & de *dissensu* mutuo genuino dicemus, explicaturi singulos Confessionis nostræ articulos, & post hos singulas etiam *Concilii Tridentini Sessiones*, istosque & has ex Theologicis scriptis, quæ tum temporis pro addictis alterutri partium agnoscebantur, & adhuc valent, quidquid etiam Novatores garriant & jactent! Valete! Perscriptum V Vittebergæ Anno Christi M DC LXXXVI. Domin. XI. Trinitatis,

